

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Modius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

*At nobis pax alma veni, spicamque teneto,
profluat & pomis candidus ante sinus.*

*---Pax enim candida primum
Duxit araturos sub juga banda boves.*

Item,

*Pax aluit vires, & succos condidit uvæ,
Eunderet ut nato testa paterna merum.*

*Pace bidens vomerque vigent: ac tristia duri
Militis in tenebris occupat arma situs.*

DIANÆ TRICLARIÆ SACRUM. CAP. XIV.

ERat & spica corona insigne atque gestamen eorum adolescentum, qui Dianæ Triclaræ sunt immolare soliti apud Patrenses, mollienda numinis indignatione, quam Menalippus atque Camarcho templo deæ turpiter violato in cives contraxere.

DE LOLIO. CAP. XV.

Triticæ coronæ gestaminive contrarium est lolium, quod quantum seges ipsa felicitatis affert, tantum hoc infelicitatis, & incommodi: secum enim invidiam, & quandam animi pravitatem trahit.

PRAVI MORES. CAP. XVI.

Morum enim corruptorum id omnino indicium est: quare Antisthenes non temere dicere solebat, absurdum esse triticum à lolio non repurgare, qui sentiret ex hoc invidos à Repub. summovendos, ut Plutarchus interpretatur: tam enim inutiles invidi sunt civitati, quam lolium est tritico; qui vero invidus est, suam ipse sibi fovet infelicitatem: quandoquidem Horatius ex Phalaridis sententia dicto sumpto,

Invidia Siculi non invenerunt tyranni Majus tormentum, ait.

Et quod ad corruptos degeneresq; mores facit, ita Virgilianus pastor lamentatur,

*Grandia saepe quibus mandavimus hordea sulcus,
Infelix lolium & steriles dominantur avenæ.*

Idem D. Laert. in Antistheno. Epistola 2. Et in Evangelio, Inimicus supereminavit zizaniam, id est lolium, inter triticum.

DE MILIO. CAP. XVII.

Virtus ideo humano generi utilis atq; commoda, qua milium egregie pollet, efficit, ne ab hieroglyphicis expelli debeat. Nam si quis hominem, qui declinare sciat infortunia, hoc scriptura genere ostentare voluerit, apte Serpentem pinxerint milii furculo circumvolutum, anguis ipsius capite deorsum dejecto, cauda superne sita: quandoquidem ex milio panis præsumptus, incolumem sospitemq; præstat à veneno, naturæ beneficentia, quæ mortale genus remedio tam parabili, atq; omnibus obvio præmunire voluerit contra pestem adeo perniciosam. Idq; tradit Dydimus in his, quæ de re rustica scripsit.

Hominis providi symbolum.

INNUMERA. CAP. XVIII.

Sunt etiam qui spicam milii hieroglyphice pro millenario numero ponant, ac perinde pro innumereis, quia tale etiam est millenarii significatum. Neque desunt, qui numerum ipsum mille, à milio dictum vellent.

Sed potius milium à mille.

DE MODIO. CAP. XIX.

Sed ut ad onycè revertamur, modius in ea incisus est: is quid sibi velit explicemus. Sed quoniam in numis, in picturis, in sculpturis, atq; aliis antiquorum monumentis spectare est alibi modium, alibi late patentem urnulam, nonnumquam & cyathum, sæpius vero calathum, & quicquid vel humoris, vel solidorum est corporum capax, in Serapidis capite superpositum illi enim plusimùm vasa hæc

hæc dedicabantur, quod divitiarum & omnium proventuum nomen haberetur) necesse erit hæc & omnia colligere, ac (veluti vetustas fecit) in unum commiscere.

FRUGUM OPULENTIA. CAP. XX.

Bonorum largitor. Modii sive Calathi usus: Ab ipso canistris. Eclog. 2. Æn. lib. 1.

Sive igitur modius, sive calathus sive quid hujusmodi figuretur, frugum id opulentiam indicabit, quas ipse sive Serapis, sive Osiris, sive quocumque nomine dominus idcirco nuncupari placet, humano generi, sicuti invento, & aratione commonstrata, comparasse dicitur: de quo multa alibi, & quo pacto Osiris quoque in hujus inventi participatum admittetur, discerimus. Illud vero constat, utriusque opes & donaria in canistris offerre, & antiquorum fuisse morem, & nunc palam omnibus esse: quin etiam ubi liberalius, opipariusque aliquid erogatum significare volumus: ut dicitur in Cere rem canistris expediunt ministri, Osirim quoque, neque non Cererem, eodem insignitis gestamine Diodorus attestatur, & antiqua pleraque signa ostendere. Neque vero hic repetenda sunt ea, quæ plurima docuimus eo commentario, quo de Capitis, atque adeo Tricipiti significationibus agitur, utrum scilicet Serapis pro Sole, an pro Jove, an pro mundi totius machina, ut Nicocreonis Cyprio Regi ipso est oraculo proditum, accipiendus sit, quoniam eo loco hæc omnia sunt explicata.

AQUA. CAP. XXI.

Vna cur Osiridis dicata.

Sed enim urnam potius Osiridi dedicatam videas, idque ea de causa factum, quod cum non vintantum, verum totius humoris dominum intelligebant, eumque Oceanum, perinde ac Hydram Thetin. Præferri enim urnam in sacrificiis, qua Deum colerent, mos erat. Hydriam enim quondam ingentem summo cultu, & ætonita pene veneratione prosequiebantur, quam obiectam, & cæca religione susceptam, in sacram ædem solenni pompa gestabant, quo cum pervenissent, terræ procumbentes manibus ad cælum sublauiis gratiam agebant, qui primi divina benignitatis munera mortalium usui communicarent: utpote qui ex humore oriri omnia persuasum haberent.

A Thales, ut D. Laer. in ista vita.

CANOPUS. CAP. XXII.

Canopi figura undæ.

Alii, qui philosophiam eam cludebant, quorum è numero Ruffinus est. Canopum quendam apud Ægyptios in hydriæ speciem figurari solitum ajebant, quod invento callido, cum in certamine contra Persas deventum esset, victorem ignem e vicinis Persæ enim, ut alibi supra ostendimus, ignem numinibus omnibus anteposuit. Itaque minutioribus quibusdam foraminibus hydriam, quam contra ignem in periculum adducturus erat, à fundo perterebraverat, ceraque diligenter obturaverat. qua super ignem solenni certamine posita, vi caloris soluta ignis extinctus expiavit. Quoniam vero de utrois locupletius alibi dictum, reliqua nunc vasa persequemur.

NON CESSANDUM IGNAVITER. CAP. XXIII.

Enigma Pythagora.

Sed id quoque nescio quid Ægyptiacum sapit, quod Pythagoras super modio sedere nos vetat, quippe rationis portionem eam, quæ anima ipsa metitur, explorat atque examinat, non esse otiosa desidiosa remittendam, habendamve negligenter: verum omni excitatione modoque & regula dirigendam, assidueque per cogitationis spatia agitandam. Cæterum D. Hieronymus hoc lubidius arcedici, non debere nos de victis sollicitos esse in die crastinum, prout etiam Dominicus præceptis admodum: quinquam Cyrillus prioris sequitur sententiam. Plutarchus in Sympliciis sibi holum ita exponit, ut ex præsentimense semper aliquid in futurum relinquamus, & crastini diei hodie meminerimus. Reliquidè parata non erit ulterius consultandum, ut nudipes ille Phrator hospitem elusit eam satur recederet, & ex reliquis capum integrum coctum in manicam conjecisset: interrogante hospite, quid eo facturus esset, in crastinum se alportare, dixit: cui cum subjecisset hospes, si qua lex nobis descripta est, ne de crastino cogitemus: suscepit ille Phrator, Pareo igitur legi, qui hoc nobis prædictum sit, nullo modo, nihil quicquam super crastino sollicitus. Sed ut in re seria facessat joci, Plutarchus ad eorum morem, quibus mentes inanes tollere magna erat religio, symboli videtur accommodare. Nam Chæmicem pro

Facta historia.